

ca. v. kacharee

जवनीति

मे २०१८

मुखपृष्ठाबद्ध

बाबांना पेंटिंगचं फार वेड होतं. चित्रकलेचं बीज त्यांच्यामुळेच माझ्या हाडामासी भिनलं आहे असं मी खात्रीनं म्हणू शकतो. ते खूप मनोहारी चित्रं काढायचे. दुर्दैवानं त्यांचा सहवास मला फार काळ लाभला नाही. मी आठवीत असताना ते गेले.

माझ्या आयुष्यातील त्यांची उणीव मला पावलोपावली भासते. मला जेव्हा त्यांची खूप आठवण येते तेव्हा मी चित्र काढत बसतो. त्यामुळे मला त्यांच्या आवडीचं काम केल्याचं समाधान मिळतं. चित्र काढत असताना मी माझ्या मनातील बाबांविषयीच्या भावना त्यात रेखाटतो. माझं मन मी त्या चित्रात ओततो. तेव्हा कुठं ते माझ्यासाठी एक जिवंत चित्र बनतं. त्या जिवंत चित्रात मी कुठेतरी बाबांना शोधत असतो आणि माझे हरवलेले बाबा मला त्यात सापडतातही. त्यामुळे चित्रकला ही माझी केवळ आवडच राहिलेली नाही तर बाबांना भेटण्याचं एक साधन बनून गेली आहे.

चित्र काढताना बाबा माझ्याशी संवाद साधत आहेत असं मला वाटतं. जोपर्यंत मी चित्र काढणार आहे तोपर्यंत बाबा माझ्या चित्रात माझ्यासाठी जिवंत असतील. म्हणूनच मला जोपर्यंत आयुष्य लाभलं आहे तोपर्यंत मी पेंटिंग्ज काढतच राहणार आणि बाबांना भेटतच राहणार. यातूनच चित्र, बाबा आणि मी हे आमचं त्रिकूट कायमस्वरूपी अभंग राहील.

कमला निंबकर बालभवन, फलटण
वार्षिक पत्रिका

नवनीति

मे २०१८

कमला निंबकर बालभवन, फलटण
वार्षिक पत्रिका

नवनीत

संपादकीय सहाय्य

मंजिरी निंबकर
मधुरा राजवंशी
अरुणा शेवाळे
योगिता जगताप

मुखपृष्ठ चित्रं अविरत कचरे

मलपृष्ठ

नूतन सूर्यवंशी, रूचिता सातपुते,
संस्कृती ननवरे

मुखपृष्ठ व अंक मांडणी

रमाकांत धनोकर / मो. : ९४२२००३८८३

संगणकीय अक्षरजुळणी

मंगेश कुडले

छपाई

ग्रीन ग्राफिक्स, सी - १०२,
सुनिता अपार्टमेंट, १४१७, कसबा पेठ, पुणे
email : dhanokar@gmail.com

प्रकाशन

प्रगत शिक्षण संस्था, रिंग रोड, फलटण ४१५ ५२३
फोन : ०२१६६ - २२३०४१
email : pragatshikshansanstha@gmail.com
website : www.pssphaltan.org

हे शैक्षणिक वर्ष संपता संपता
कमला निंबकर बालभवनच्या दोन
ताईचा शाळेसोबतचा प्रवासही
संपत आहे. शाळेच्या अगदी
सुरुवातीपासून तिच्या सर्व
स्थित्यंतरांच्या साक्षी राहिलेल्या
अनिताताई कुलकर्णींनी शिक्षिका,
मुख्याध्यापिका, मार्गदर्शक अशा
विविध भूमिका उत्तम पार पाडल्या
आहेत. आणि वर्गातील प्रत्येक
मुलाला गणितातील प्रत्येक
संकल्पना समजलीच पाहिजे
यासाठी कसून प्रयत्न करणाऱ्या
संगीताताई निकम म्हणजे सातत्य
आणि चोख काम याचे उत्कृष्ट
उदाहरण.

या वर्षीच्या नवनीतमध्ये मुले
आणि शाळा यांसोबतचे आपले
नाते या दोघींनी कवितांमधून व्यक्त
केले आहे. त्यांचा आता शाळेशी
प्रत्यक्ष संबंध नसला तरी त्यांची मने
इथेच असणार आहेत हे या
कवितांमधून जाणवल्याशिवाय
राहात नाही. इथल्या प्रत्येकाच्या
मनातही या दोघी नेहमीच राहाणार
आहेत.

अनुक्रमणिका

१. मैत्री / ५	२३. नातं (कविता) / १९
२. एक होती मुंगी (कविता) / ५	२४. प्रकाशाच्या वाटेने (कविता) / १९
३. आजोबांचे ऑपरेशन / ६	२५. डेरवणचा पाऊस / २०
४. माऊ (कविता) / ६	२६. स्वयंपाकघरातला अनुभव / २१
५. माझा लाडका पक्षी लवबर्ड / ७	२७. छुट्टियों का झूला / २२
६. सुट्टीतली गंमत / ७	२८. चक्रमपूरचा भूतबंगला / २३
७. मनी / ८	२९. Chikoo Turtle / 26
८. बारिश (कविता) / ८	३०. Tom and Jerry / 27
९. माझी सायकल (कविता) / ९	३१. Chimi / 27
१०. रस्त्याची कैफियत / ९	३२. My Tiger / 28
११. शाकाहारी बिल्ली (कविता) / १०	३३. Bad Mani / 28
१२. पावसातील गंमत / १०	३४. Why I Don't Like Dogs Anymore / 28
१३. वारली चित्रकला (कविता) / ११	३५. Puppies / 29
१४. निलगिरीची झाडे / ११	३६. Rain (poem) / 29
१५. मोती का खेल पडा भारी / १२	३७. The Lemon Tree / 29
१६. माझी मांजर डुब्री (कविता) / १२	३८. Time Travel / 30
१७. बालपण देगा देवा / १३	३९. I Can't Make a Poem (Poem) / 30
१८. शेतातला दिवस / १४	४०. There Was a Cock (Poem) / 30
१९. दोस्ती क्या चीज है (कविता) / १५	४१. The Worst Day of My Life (4 essays) / 31
२०. रात (कविता) / १५	४२. नातं माझं आणि मुलांचं (कविता) / ३२
२१. प्रोजेक्शन / १६	४३. आज (कविता) / ३२
२२. सुवर्णा आजी / १८	

प्रस्तावना

मी गेली सहा वर्षे कमला निंबकर बालभवनमध्ये ग्रंथपाल म्हणून काम करत आहे. कोणती मुले किती आणि काय वाचतात याचे माझे निरीक्षण चालू असते. जी मुले नियमित वाचन करतात त्यांचे लेखन काही वेगळेच भासते. त्यांचे लेखन प्रगल्भ, अभ्यासपूर्ण व वैविध्यपूर्ण तर असतेच, पण एकूणच ते एक वेगळीच उंची गाठते. लेखनात सुसूत्रता, ओघवतेपणा, व्यापक विचार आणि शब्दांचा चपखल वापर या खुबी प्रकर्षाने जाणवतात.

वाचनवेड असणाऱ्या ओमकारने त्याच्या 'चक्रमूर्चा भूतबंगला' या कथेत केलेल्या साहसमोहिमेच्या वर्णनातील बारकावे थक्क करणारे आहेत. रहस्यकथा, विशेषतः हॅरी पॉटर आणि फेलुदाची पारायणे करणाऱ्या जिऊने विज्ञान, रहस्य आणि कल्पकता यांचा उत्तम मेळ घालत 'प्रोजेक्शन' ही विज्ञानकथा लिहिली आहे. अतिशय हळवी, मृदुभाषी रूपल सतत विविध कथा, कादंबऱ्या, कविता वाचत शब्दांच्या दुनियेत रमणारी. तिची 'रात' ही कविता वाचताना बहिणाबाईची आठवण आल्याशिवाय राहात नाही. रेणुकाची 'प्रकाशाच्या वाटेने' ही कविता मन सुन्न करते पण त्याच वेळी आशेचा किरणही दाखवते. तर अनुजाची 'नातं' ही कविता नात्याच्या विविध छटा उलगडते.

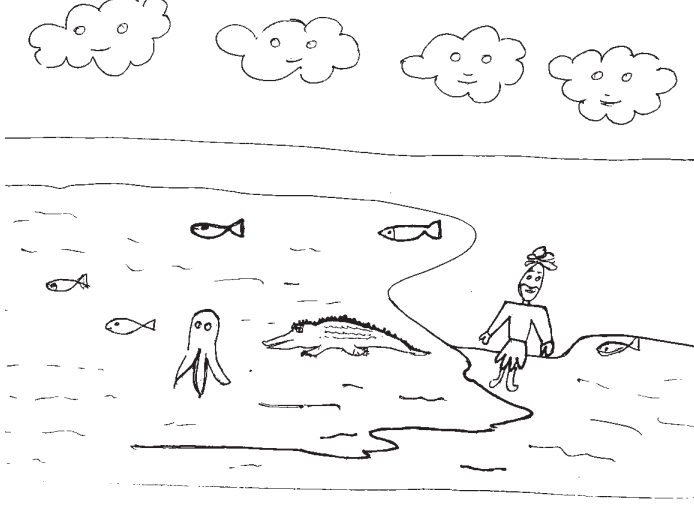
काही मुले तुलनेने कमी पुस्तके वाचतात. पण त्यांचे आयुष्यातील विविध घटनांचे वाचन दांडगे असते. महेशने केलेले 'सुवर्णा आजी' चे व्यक्तिचित्रण असो, अनुजची ठसकेबाज ग्रामीण शैलीतील 'रस्त्याची कैफियत' असो किंवा ईशानने अनुभवलेला 'डेरवणचा पाऊस' असो, सभोवतालच्या परिस्थितीकडे तटस्थपणे पाहून ती शब्दांत उतरवण्याचे कौशल्य या मुलांकडे आहे.

प्राणी-पक्षी, झाडे आणि एकूणच निसर्गावरील मुलांचे प्रेम हे तर आतापर्यंतच्या प्रत्येक नवनीतच्या पानापानांतून दिसले आहे. या वर्षीचे नवनीतही त्याला अपवाद नाही. मांजरे, कुत्री, पक्षी, झाडे, पाऊस, शेते यांची बारकाईने केलेली निरीक्षणे आणि त्यांच्याशी असलेले मुलांचे गहिरे नाते सहज व्यक्त झालेले दिसते.

मुलांची संवेदनशील मने व्यक्त होण्याची संधी शोधतच असतात. त्यांच्या अनुभवांना मुक्तपणे शाळेत येऊ देणे, त्यांच्या जगाकडे व स्वतःकडेही पाहण्याच्या दृष्टिकोनाचे स्वागत करणे महत्वाचे. आणि याला जर वाचनसमृद्ध वातावरणाची जोड मिळाली तर उत्तम साहित्यनिर्मिती कशी बरे नाही होणार?

– विद्यादेवी काकडे

ग्रंथपाल, कमला निंबकर बालभवन

मैत्री

एका डोंगराच्या पाठीमागे एक सुंदर तळे होते. त्या तळ्यात भरपूर मासे राहायचे आणि कासव आणि मगर त्यांचे मित्र होते. तळ्यात ते मासे इकडून-तिकडे आणि तिकडून-इकडे जायचे, उड्या मारायचे. कासव त्यांच्या आजूबाजूला आले की ते मासे कासवांना खेळात घ्यायचे. मगर पाण्यात आली की थोडा वेळ मासे बिचकून जायचे कारण की मगर धुपकन पाण्यात जायची. पण नंतर तिलाही ते खेळात घ्यायचे.

एक दिवशी एक मासेमार आला, तो दिसायला फार डेंजर होता. त्याचे डोळे घारे आणि नाक काळेकुट्ट होते. त्याच्या अंगावर टाकलेले माशाचे जाळेही खूपच भयानक होते. सगळे मित्र खेळत असताना अचानक त्याने ते जाळे पाण्यात टाकले. सगळे मासे त्याच्यात अडकले. मग परत दुसऱ्या दिवशी मासे पकडण्यासाठी तो आला तेव्हा मगरीने झोपायचे नाटक केले व तो जवळपास आल्यावर तिने झडप घातली व त्याला गचकन चावले. आणि मग त्या मासेमाराला समजले की कधी मासे पकडायचे नाहीत. मित्र मित्रांच्या मदतीला तयार असतात.

मिहिका हेंद्रे, मानसी हुंबरे
इयत्ता १ ली

| नवनीत २०१८ | ५

एक होती मुंगी

एक होती मुंगी
तिने नेसली लुंगी
तिने ऐकली पुंगी
तिला आली गुंगी

गुंगीत गेली स्वप्नात
स्वप्नात होता महाल
त्यात राही खुशाल
नोकर करती सेवा छान

एकदा तिने खाल्ली खूप खूप बडीशेप
मग आली तिला खूप खूप झोप
झोपेत दिसले माकड
त्याने मारली थप्पड

थप्पड लागली जोरात
मुंगी पळाली वेगात
पळताना सुटली लुंगी
मुंगीची उतरली गुंगी

नेहा डोईफोडे
इयत्ता ५ वी

उन्हाळ्याच्या सुट्टीत आम्ही मामाच्या गावाला गेलो होतो. आजोबांनी आम्हाला खरेदीसाठी पैसे दिले. आम्ही सगळे मिळून खडकी बाजारमध्ये गेलो. तिथे मला व माझ्या भावाला कपडे व नवीन चपला घेतल्या. घरात मी धरून आम्ही सात मुले होतो. घरापासून गार्डन फार जवळ असल्यामुळे आम्ही रोज गार्डनमध्ये जायचो व खूप खूप खेळ खेळायचो. तिथे फार मज्जा येत असे. सुट्टीत आम्ही टी. व्ही. पण खूप बघत असू. गेमपण खेळायचो पण त्यातून पण मी माझा उन्हाळी सुट्टीतील अभ्यास पूर्ण करीत होते. हे पाहून मामा-मामी, आजी-आजोबा, माझे फार कौतुक, लाड करीत होते. रोज रात्री आम्ही टेरेसवर झोपायला जात होतो. गप्पा गोष्टी सांगत-ऐकत आम्ही झोपायचो.

आजोबांच्या पायाला जखम झाली होती. जखम बरी होईल असे डॉक्टर म्हणाले पण दोन ते

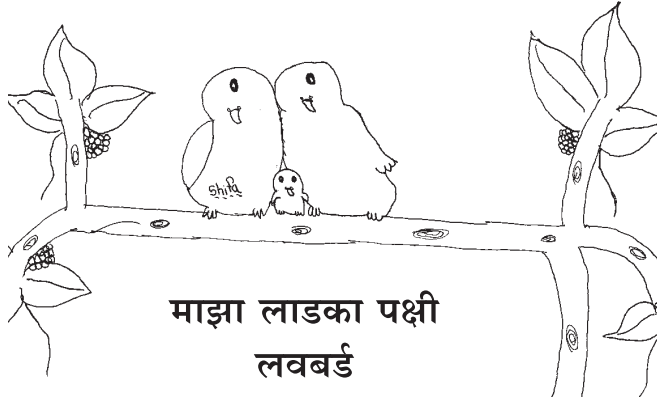
तीन महिने वाट बघूनपण जखम बरी झाली नाही. त्यामुळे डॉक्टरांनी आजोबांच्या दोन्ही पायांची बोटे कापली. घरात सगळ्यांनाच फार वाईट वाटले. मला तर खूपच रडू आले. घरात मामा, मामी, मावशी, काका, माझे पप्पा, मम्मी आणि आम्ही सात लहान मुले सगळेजण जमलो होतो. दहा दिवसांनी आजोबांना दवाखान्यातून घरी सोडले. त्या रात्री केक आणून त्यांचा वाढदिवस केला. त्यांना देवच पावला.

प्रिया काकडे
इयत्ता दुसरी

माऊ

माऊ गं माऊ, नाव तुझं काऊ
गेलीस खेळायला, कुठे कुठे तुला पाहू
खेळून खेळून दमल्यावर, देईन तुला खाऊ
खाऊ खाऊन लगेच झोपी नको जाऊ
माऊ गं माऊ, नाव तुझं काऊ

समृद्धी मोहिते
इयत्ता ३ री

रात्र झाली होती. मी, माझा भाऊ, आई, पप्पा आणि आजी जेवत होतो. नंतर आमचे जेवण झाले आणि मी भांडी उचलत होते. अचानक आमच्या दोन लवबर्डपैकी एक लवबर्ड जोरजोरात ओरडू लागला आणि पंख फडफडू लागला. पहिल्यांदा आम्हाला वाटले की ते दोघे खेळत आहेत. थोड्या वेळाने त्यांचे ओरडणे शांत झाले. मी भांडी ठेवून पुन्हा पिंजऱ्याकडे पहिले. तो ओरडणारा लवबर्ड पिंजऱ्यात खाली पडला होता. त्याचे पोट जोरजोरात वरखाली होत होते. मी जोरात ओरडले, “पप्पा पप्पा, आपल्या लवबर्डला काय झाले?” पप्पा लगेच येऊन पिंजऱ्यातल्या लवबर्डला

पाहू लागले व म्हणाले, “हा लवबर्ड मेला आहे.” हे ऐकून मला खूप दुःख झाले. मी रडायला लागले. पप्पांनी मला जवळ घेतले व म्हणाले तू रडू नकोस. आपण तसाच एक दुसरा लवबर्ड आणू. मग आम्ही एक खड्डा खणला आणि त्या लवबर्डला त्यात पुरले. सकाळी मी त्या जागेवर एक छोटे झाड लावले. मी त्या झाडाला रोज पाणी घालते व त्याची काळजी घेते. ते झाड म्हणजे माझ्या लवबर्डची आठवण आहे.

शिफा तांबोळी
इयत्ता ४ थी

सुद्धीतली गंमत

मी माझ्या मम्मीच्या मावशीकडे, म्हणजे माझ्या आज्ञीकडे गावाला किरसकाळला गेली होती. माझ्या मावसआज्ञीनी दादाला सांगितलं होतं की किचनमधून गव्हाचं पीठ आण. कारण आज्ञी खाली चुलीसमोर बसून वांग्याची भाजी करत होती. दादा पीठ आणायला गेला. मी गपचूप दाराच्या मागे लपली. आज्ञी म्हणाली, तू दाराच्या मागे काय करते? मी आजीला म्हणाली की गुपचूप गंमत बघ. दादा जवळ आला होता. मी दादाला भोऽऽऽऽ केलं. दादा खूप घाबरला आणि पिठाचा डबा आज्ञीच्या डोक्यात सांडला. मी खूप मोठ्यानी हसली. आज्ञी हडळीवाणी दिसायला लागली होती. आणि मग मी आणि दादा खूप पोट धरून हसलो. ती गंमत आठवली की मला खूप हसू येतं.

कल्पिता काटकर
इयत्ता ४ थी

मनी

मी माझ्या मामाच्या गावाला गेले होते. माझ्या मामाचे गाव महुद आहे. आम्ही गेल्यावर पाणी पिले, जेवण केले. मामाच्या गावाला मी, माझा भाऊ, आजी, आजोबा आणि पप्पा गेलो होतो. मामाचे बाळ ३ वर्षांचे आहे आणि मामाने एक मांजरसुद्धा पाळली आहे. तिचे नाव मनी. मनी पांढरी व केशरी आहे.

त्या दिवशी रात्री ७ वाजता मनी ओरडायला लागली, पण कोणी लक्ष दिले नाही. मी बाहेर गेले तेव्हा मनीला कुत्र्याने तोंडात धरलेले मी पाहिले आणि ओरडले, “पप्पा, मामा, लवकर या, मनी बघा!” सगळे पळाले कुत्र्याच्या मागे. मग पप्पांनी दगड मारले, काकाने काठी मारली मग मामाने मनीला ओढले आणि डॉक्टरांकडे नेले. ते डॉक्टर माणसांचे नव्हते तर प्राण्यांचे होते. त्या डॉक्टरांनी मनीला इंजेक्शन दिले, सलाईन लावली, गोळ्या दिल्या म्हणून मनी लवकर बरी झाली. मग मी मनीला रोज मासे, मटण द्यायचे, पाणी द्यायचे. परत मनीला कुत्र्याने नेऊ नये म्हणून मामा तिला रात्री बाहेर सोडत नाही.

श्रुती काकडे

इयत्ता ४ थी

बारिश

रिमझिम रिमझिम बारिश आई
खुशियों को साथ लाई ।
जब आती है बिजलियाँ
तो डरके झील में जाती हैं मछलियाँ
जब बारिश का मौसम है आता
तब सबके हाथ में होता है छाता ।
बारिश में बहता है झरना
तो हमें अच्छा लगता है नाचना ।
बारिश में पौधे भीग गए
फिर पौधे दिखने लगे नए नए ।

भवेश शिंदे

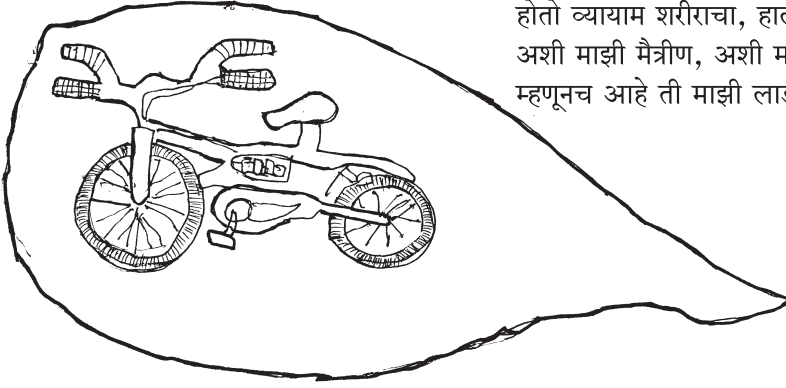
कक्षा पाँचवी

माझी सायकल

माझी सायकल अशी,
एक चाक मागे, एक चाक पुढती
मधे आहे बसायला, वेलवेटची गादी ॥
निळाशार रंग तिचा हँडलला घंटी
पुढे-पुढे जाई बघा, माझ्या सवेती ॥
असो महामार्ग वा असो पायवाट
गर्दीतून जाई बघा, काढी आपली वाट ॥
नाही इंधन नाही पैसे, सर्वाना सोयीची
होतो व्यायाम शरीराचा, हालचाल फुफ्फुसांची ॥
अशी माझी मैत्रीण, अशी माझी सोबती
म्हणूनच आहे ती माझी लाडकी ॥

भार्गव गाडेकर
इयत्ता ६ वी

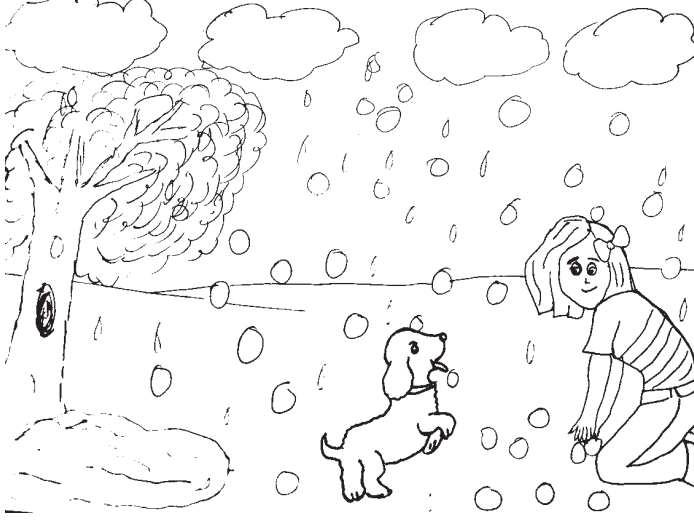

रस्त्याची कैफियत

काय मंडळी, बरं हाय नव्हं? आज म्या वाइच तुमच्याशी बोलनार हाय. तुमाला माजं नाव काय हाय ते माहीत हाय नव्हं? म्या हाय रस्ता. तुमाला माहीत हाय नव्हं शहरातलं रस्तं कसं हायती? किती चांगलं, मऊ, स्पिडब्रेकरवाले, डांबरी हायती आन् आम्ही खेड्यातलं ओबडधोबड रस्तं कुटं सपाट, तर कुटं मऊ... माज्या अंगावरून जवा तुमी जाता तवा मला लय भीती वाटती की तुमी कुटं पडला तर? उगीच तुमाला लागलं, कुनाचा हातबित मोडला तर केवढ्याला पडायचं? आन् कुनाचा पाय मोडला तर? मग तर सांगूच नका. आता खरं सांगायचं म्हंटलं तर तुमी ज्यांना मत देता, जी मानसं निवडून येत्यात, ती तर माज्याकडं बघतबी न्हाईत. आवं, अशी अवस्था माझी झालिया जशी फाटलेली चिंधी! बगा की फलटण-बारामती रोड, हाय का त्याला कुटं ठिगाळ?

माजाच दुसरा भाऊ फलटणमधला कॅनॉलपासला हायवे. त्यो तर बगा कसला झाला व्हता! आता सरकारनी त्याला नीट केलाय नव्हं? बगताय ना? माज्याकडं सरकारनी लक्ष दिलं तर आज मीपन व्हडन हॅन्डसम, मऊ, स्पिडब्रेकरवाला आन् आपघात न करनारा. चला, मंडळी आता लय उशीर झालाय. मला झोपायला पायजे. पुन्ना भेटू कवातरी..

अनुज सावंत
इयत्ता ६ वी

शाकाहारी बिल्ली

एक थी बिल्ली
 वो थी दिमाग से थोड़ी ढीली
 उसका रंग था काला
 उसको था उसकी बुआ ने पाला
 उसको बुआ देती थी पीने को दूध
 चाहे शनिवार हो या फिर वार हो बुध
 बिल्ली सारा दूध कर जाती थी चट
 और छलाँग मारती थी झटपट
 पर...
 जब भी वो पकडने जाती थी चूहा
 हमेशा बीच में आती थी उसकी बुआ
 बुआ बोली, बुआ बोली
 अरे बेटा! अरे बेटा!
 चूहे को मत पकड
 नहीं तो खाएगी मेरा चाँटा!
 चूहा तो बच गया
 बिल्ली का पेट खाली ही रह गया...
 फिर बिल्ली ने काम चलाया रोटी-दूध-पनीर से
 बुआ की तरह पेट भरा सिर्फ शाकाहार से!

कैफ शेख, कक्षा चौथी
 सना शेख, कक्षा नौवी

| नवनीत २०१८ | १०

पावसातील गंमत

एकदा मी मामाच्या गावाला गेले होते. तेव्हा मी खूप घाबरले कारण पाऊस पडण्याचे वातावरण झाले होते. ढग गडगडायला लागले, विजा चमकायला लागल्या, जोराचा वारा सुटला, झाडांची पाने सळसळत होती, माती डोळ्यात जाऊ लागली, ताडताड पत्रे उडायला लागले. आमचा कुत्रा कुईकुई करायला लागला. मावशीने त्याला लगेच आत घेतले.

तडतड आवाज येऊ लागला. पत्र्यावर काहीतरी पडत होते. त्या तर गारा होत्या! आम्ही लगेच पळत जाऊन गारा गोळा केल्या. आमचा चेहरा आनंदाने फुलला होता. सगळा गारांचा पाऊस पडत होता. सगळीकडे गारा पडल्या होत्या. सर्व अंगण पांढरे झाले होते. आम्ही खूप गारा खाल्या. टपटप डोक्यावर गारा पडत होत्या. आजोबा म्हणाले भरपूर गारा खावा म्हणजे दात टणक होतील. चक खिडकीच्या तारांमध्येही गारा अडकल्या होत्या. पाऊस थांबला गारा पाघळल्या. हा पहिलाच अनुभव होता गारा खाण्याचा. खूप मजा आली. आम्ही खूप फोटो काढले.

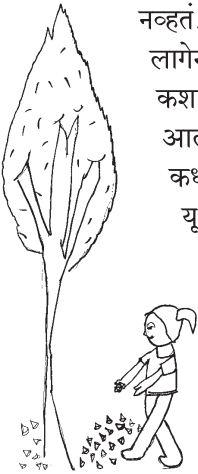
संजना पाटणे
 इयत्ता ६ वी

निलगिरीची झाडे

आमच्या शाळेच्या इथे निलगिरीची झाडे होती. मी छोटी होते तेव्हा तीच मला खेळवायची म्हणजे त्यांच्यापासून ज्या टोप्या पडायच्या त्या टोप्यांसोबत आम्ही खेळायचो. आम्ही रेस लावायचो की कोणाच्या टोप्या जास्त गोळा होतात. ते खेळतच आम्ही रमायचो. त्या टोप्यांपासून आईसक्रीम कोन बनवायचो, तर कधी टोपी बनवायचो. ते खेळतच आम्ही मोठे झालो.

या झाडांनी आम्हाला सावली दिली. खरं म्हणायला गेलं तर हे माझे एक जवळचे, मनाने स्वच्छ, नेहमी आनंदी असे खरे मित्र. माझ्या मनाला लागेल असं जर कोणी मला बोललं की मी रुसून शेवटी निलगिरीच्या सावलीत येऊन बसायचे. त्या सावलीत बसलं की माझी सगळी दुःख दूर व्हायची. मग मला जरा हायसं वाटायचं. क्रीडा महोत्सवाला खेळून झालं की विश्रांतीला आम्ही त्यांच्याच जवळ त्यांच्याच सावलीत, त्यांच्याच हवेत येऊन विश्रांती घ्यायचो.

आज माझे हे मित्र इतक्या वर्षांनी मला सोडून गेले. त्या निलगिरीच्या झाडांना तोडलं तेव्हा मला भरून आलं. काय करू आणि काय नाही असं झालं. त्या झाडांनी एक शो आलेला पण त्या शोचं आता पाणी झालं. ती झाडं तोडली तेव्हा माझं मन स्थिर राहत नव्हतं. धड माझं मन अभ्यासात पण लागेना, खेळात पण लागेना, कशातच रमेना. मला रडू गळ्याशी आलं होत. मी त्या माझ्या मित्रांना कधीच विसरणार नाही. आय लव्ह यू निलगिरी.

स्नेहल केंजळे
इयत्ता ६ वी

वारली चित्रकला करताना थरथरायचा माझा हात, पण आम्ही केली थरथरणाऱ्या हातावर मात. वारली चित्रकलेचा मी घेतला नव्हता अनुभव, माहीत नव्हते मला की त्यात असतात त्रिकोणी मानव. माझ्या चित्रामध्ये मी काढला नदीकाठ, तर कोणी काढला डोंगरातील घाट. कुणी होते काढले आदिवासी लग्न, चित्र काढण्यामध्ये आम्ही झालो होतो मग्न. रंगीत रंगीत कागदांवर पांढरा पांढरा रंग, त्याने आम्ही भरले वारलीचे अंग. चित्रामध्ये काढले आम्ही खूप पशुपक्षी, पानाफुलांचीही अन् काढली सुंदर नक्षी वारली चित्रकलेचे आमचे अनुभव वेगळेच, आमची चित्रे बघायला येती पाहुणे सगळेच.

श्रद्धा पवार
इयत्ता ६ वी

मोती का खेल पड़ा भारी!

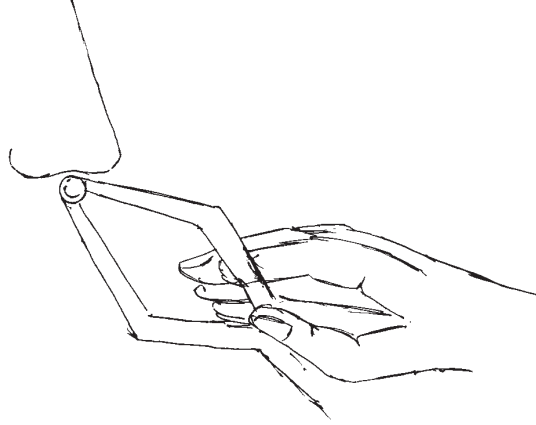
मैं बहुत छोटी थी। तब मुझे प्याज और आलू से खेलना बहुत पसंद था। एक दिन खेलते खेलते मुझे प्याज के ढेर में एक मोती मिला। मुझे वह मोती बहुत पसंद आया। मैं वह मोती अपने मुँह पर घुमा रही थी। मुझे बहुत मजा आ रहा था। पर उतने में मैंने साँस ली और वह मोती मेरे नाक में चला गया। मजे लेते लेते मुझे सजा हो गई। मैं बहुत डर गई और घर में किसीसे कुछ नहीं कहा। मैं बस रोने लगी।

मेरी माँ ने मुझसे पूछा, क्यों रो रही हो? मैंने कुछ नहीं बताया और जोर जोर से फिर रोने लगी। फिर जब माँ ने मुझे डाँटा तब मैंने उसे बताया कि मेरे नाक में मोती चला गया है।

माँ मुझे डॉक्टर के पास ले जाने लगी। तो मैं डर गई। और हमारे घर की छोटी अलमारी पर चढ़ गई। माँ मुझे नीचे बुला रही थी। मगर मैं नहीं आ रही थी। तब मेरे मामा ने मुझसे कहा, हम डॉक्टर के पास नहीं, घूमने जा रहे हैं। मुझे यह सब सच लगा और मैं नीचे उतर गई। तो सब लोग मुझे घूमने जाने के बहाने डॉक्टर के पास ले गए। मैं बहुत रोने लगी। मुझे लगा मेरे नाक का ऑपरेशन करना पड़ेगा। मगर डॉक्टर बोले, मोती चिमटे की सहाय्यता से निकालना पड़ेगा। फिर उन्होंने मेरे नाक से चिमटे की सहाय्यता से मोती निकाला। कुछ देर मुझे कुछ समझ में नहीं आया। लेकिन मैं बहुत डर गई थी। मुझे तो लगा था कि अब मुझे हमेशा ऐसे ही रहना पड़ेगा। मेरे नाक से मोती कभी नहीं निकलेगा। मगर ऐसा नहीं हुआ। मेरे नाक से मोती निकल गया और मैं बहुत खुश हो गई।

दिया दोशी

कक्षा सातवीं

माझी मांजर डुब्री

मला वाटलं नव्हतं तू इतक्या लवकर सोडून जाशील
मला वाटलं होतं तू लवकर बरी होशील
तुझ्यासाठी खूप केल्या देवापुढे अर्चना
पण देवाला मान्य नव्हत्या माझ्या प्रार्थना
मला माहीत नव्हतं तुला काय झालंय !
एकच दिसत होतं - तू खाणं-पिणं सोडलंय
तू एक महिना पाण्यावर जगली
डुब्रे, तू अशी का गं वागली?
तू गेलीस, त्या दिवशी घरात राहण्याची इच्छा नव्हती
शनिवार व रविवार माझी अवस्था वाईट झाली होती
खूप मोठं दुःख दिलंस तू मला
कधी नाही विसरणार डुब्रे मी तुला
चिमण गेला, लंगडी गेली आता तुझी ही कहाणी
राहिले फक्त तुमचे फोटो आणि तुमच्या आठवणी.

वैष्णवी बेलदार

इयत्ता ९ वी

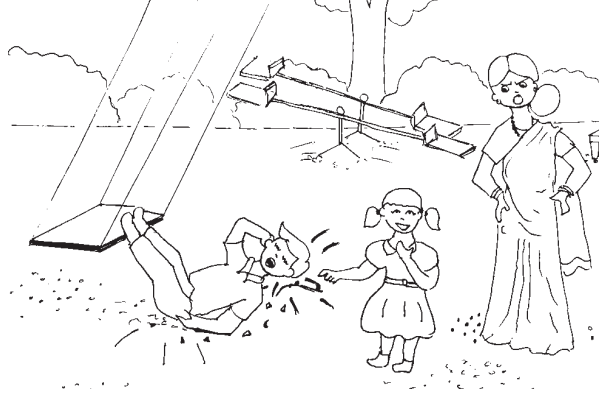
बालपण देगा देवा

आठवड्यातील 'मंगळवार' हा सर्वात उकडणारा दिवस. कारण त्या दिवशी 'लाईट' चा पत्ता हरवतो. त्या लाईटचा पत्ता चुकताच आमच्या थंडाव्याचा पत्ता चुकतो. काल मंगळवार होता. नेहमीप्रमाणे लाईट हरवली आणि त्यातच ढगाळ वातावरण असल्यामुळे आम्ही उकडलेल्या बटाट्या सारखे होत होतो. आणि त्यातच तास मराठीचा. आम्हाला आता वर्गात बसवेना. म्हणून ताईना विनवणी केली की जे काही काम आहे ते आम्ही बाहेर बसून करू का. ताईचा होकार मिळताच खूप आनंद वाटला.

वर्गातून खाली गेल्यावर ताईनी आम्हाला निसर्गदर्शनासाठी नेण्याचे ठरविले. आम्हाला वाटले नेहमीप्रमाणे आपल्याला शाळेभोवती एक फेरफटका मारून आणतील. पण भला मोठा आनंद मिळणारी गोष्ट घडणार आहे याची चाहूल लागली. आमची सर्वांचीच पावले शाळेच्या गोल दिशेला न पडता वेगळ्याच ठिकाणी जाऊ लागली आणि बघता बघता आम्ही बालपणाच्या घरात शिरलो म्हणजेच आमच्या माळजाई मंदिरात!

इथे आम्ही जवळ जवळ ५-७ वर्षांनी आलो होतो. ते मुख्यद्वारही आनंदाने आमचे स्वागत करत होते. त्यातून पाय आत टाकताच सर्वजण ३ वर्षांचे बालक होऊन पळत सुटलो. असे क्षणभर वाटले की झोका, घसरगुंडी, सीसों, जंगलजिम हे सर्वजण आमचीच वाट बघत होते. आम्ही इकडे तिकडे पळापळ करत होतो. आमचे शरीर वयानुसार वाढले असेल पण मन मात्र अजूनही बालपण साठवून लहानच होते. अस्तित्व शरीराचे होते पण बालपणीच्या आठवणी या वाऱ्याप्रमाणे भूतकाळात वाहत गेल्या.

याच आठवणीतला एक प्रसंग माझ्या मनात अक्षरशः कोरला गेला आहे. मी लहान असताना मी आणि माझे 'थोडे मोठे' बंधू आम्ही माळजाईत झोका खेळत होतो. मी करामती असल्यामुळे खोडी

काढण्याची कोणतीच संधी मी सोडत नसे. त्यातच दादा झोका घेत होता. झोका घेता घेता तो स्थिर झाला, त्याचे लक्षही नव्हते. त्या संधीचा फायदा घेऊन मी त्याला खूप जोरात ढकलून दिले. झोक्याच्या मागच्या बाजूने तो खाली कोसळला पण मी मात्र खट्याळ प्रमाणे हसत राहिले. पण जेव्हा आईने रागावले तेव्हा आम्हा दोघा बंधुभगिनींमध्ये एकच साम्य होत. मोठे आणि जड अश्रू.

अशी मनातली कोरीव कामे आठवली की त्यांना पुनरुज्जीवित करावेसे वाटते. लहानपणी 'अनमोल आठवणी' म्हणजे काय याची जाण नव्हती म्हणून तेव्हा मनाचे पुस्तक कोरेच होते. तेव्हाच्या नितळ मनाला काय कळणार 'आठवणी'? कधी कधी जेव्हा वाटते की खरेच आपण मोठे झालो आहोत, मुक्तपणे रडू शकत नाही तेव्हा एकच पर्याय उरतो. माझे लहानपणीपासूनचे सखे-सोबती 'चंद्र आणि तारे' यांच्याशी गप्पा मारण्याचा. लहानपणापासून तासनतास मी चंद्र-ताऱ्यांशी गप्पा मारत, तक्रारी करत, विनोद सांगत आले आहे. त्यांच्या लुकलुकण्यावरून मला त्यांचे प्रतिउत्तर मिळते. चंद्र आणि तारे पाणीदार दिसू लागले म्हणजे कळते की डोळे भरून आले आहेत.

बालपण हे खरेच अनमोल असते आणि या बालपणाचे शोध घेणारे ठिकाण म्हणजे 'माळजाई मंदिर'. हा परिसर माझ्या नकळत मला दूर फिरवून आणतो.

बुशरा संदे
इयत्ता ९ वी

शेतातला दिवस

आम्हाला इयत्ता ४ थी च्या मराठीच्या पाठ्यपुस्तकात 'मन्हा खान्देशी माटी' ही कविता आहे. ती अहिराणी भाषेमध्ये आहे. त्यामुळे त्या कवितेचा अर्थ आम्हाला समजणे जरा अवघड गेले. हे ताईना कळले. ताईना वाटले या कवितेचा अर्थ मुलांना समजलाच पाहिजे. म्हणून ताईनी परिसर भेट ठरवली. परिसर भेट शनिवारी द्यायची हे पक्के झाले. आम्हाला शनिवारचा दिवस कधी उजाडतोय असे झाले.

एकदाचा शनिवारचा दिवस उजाडला. ठरल्याप्रमाणे सकाळी ९ वाजता मुले शाळेत जमली. तितक्यात गाडी आली. गाडीमध्ये पुढे मुली व मागे मुले असे होतो. गाडी निघाली. बघता बघता आमची आमची गाडी झोले घेत शेतात पोहचली. शेतात पोहोचताच आम्हाला खूप आनंद झाला. पहिल्यांदा आम्ही काळ्या मातीत उगवलेला कांदा पाहिला. आम्ही शेतातल्या बांधावरून ज्वारीच्या शेतात गेलो. ज्वारी बघताच आम्हाला हुरडा आठवला. आमच्या तोंडाला पाणी सुटले. म्हणून आम्ही थोडी कच्ची ज्वारी खाल्ली. आम्ही लांबून गहू बघितला. त्याच्या लोंब्या आम्हाला दिसत होत्या.

नंतर आम्हाला हरभऱ्याचे शेत दिसले. आता मात्र आम्हाला हावळा आठवला. ताईनी ठरवले आता आपण हावळा करू. मग ताईनी हरभरा उपटला. कोवळा, हिरवागार हरभरा तो. मग अभिनवने त्या हरभऱ्याची पाटाच्या पाण्याने आंब

काढली. अभिनवच्या आईने हरभरा भाजण्यास सुरुवात केली. तोपर्यंत आम्ही डाळिंबाच्या झाडाखाली बसलो. कैफ प्रत्येक डाळिंबाच्या झाडाखाली जाऊन हावळा वाटत होता. आता आमची हावळा घेण्याची बारी आली. आम्ही हावळा घेतला. खायला सुरुवात केली. आता कुठे आम्हाला वाटले आम्ही शेतात आहोत.

हावळा-बिवळा खाल्ला आणि आता आम्ही निघालो द्राक्षाचा मंडप बघायला! तिथे आम्ही उंच खांब बघितले. तिथे खालीच ठिबक सिंचन होते. आम्ही ठिबकसिंचनाबद्दल माहिती तिथे असलेल्या काकांकडून गोळा केली. त्यांनी सांगितले की एका होलातून १४ लिटर पाणी जाते व एका झाडाला १४ लिटर पाणी लागते. मला अचंबा वाटला. आम्ही त्यांना खतांबद्दल विचारले. त्यांनी आम्हाला सांगितले की ते सध्या सेंद्रीय खत वापरतात. तेच चांगले आहे.

आम्ही तेथून निघालो. मी जरा विचार केला. गहू, कांदा, हरभरा, डाळिंब, द्राक्षाची रोपे, ज्वारी एवढे सगळे एकाच मातीत पिकते. मला वाटले, खरेच आहे ते, माती म्हणजे जणू सोनेच आहे. माझे मलाच हसू आले. आम्ही शाळेत पोहचलो. शेताचा अनुभव आम्हाला आला होता. कवितेतील शब्दांचा अर्थ मला चांगलाच समजला होता.

नूतन सूर्यवंशी

इयत्ता ४ थी

रात

दिस सरला सरला
उगवली आता रात
निळ्या रंगाची चादर
पसरली या नभात

रातराणीचा सुगंध
वाऱ्यामंदी पसरला
त्यानं मोहून टाकलं
मग वाऱ्यात विरला

धरणीच्या कायेवर
आता सांडलं चांदणं
भुईवरी पसरलं
साऱ्या रातीचं गोंदण

रात निगाली निगाली
तिचा वक्त संपला
अन् पूर्वीच्या देवानं
अष्टीगंध उधळला...

रूपल पाटोळे

इयत्ता ८ वी

दोस्ती क्या चीज है?

दोस्ती है शीतल रोशनी चाँद की
महकती हुई सुगंध गुलाब की ।
आपसे बिछड़ जाऊँ तो ऐसा लगता है
कि जैसे गुलाब रेगिस्तान में होता है ।
ऐसे मेरे दोस्त हो आप
एक दूसरे से बिछड़ने का आए भी नहीं ख्वाब ।
न खून का ना परिवार का
ये रिश्ता तो है बस दिल का ।
दोस्त ही मेरे लिए सब कुछ हैं
उनके बिना हम न घर के, ना घाट के हैं ।
जब मन में बात आती है दोस्ती टूटने की
रफ़्तार बढ़ जाती है दिल की धड़कनों की ।
ये दोस्ती जिंदगी में अल्लाह का आशीर्वाद है
इसलिए मेरे ये दोस्त मेरी जिंदगी का ताज़ हैं ।

प्रसाद थोरात

कक्षा नौवी

| नवनीत २०१८ | १५

प्रोजेक्शन

“आज काय तारीख आहे?” नेहाने विचारले. ती आज खूप गडबडीत होती कारण आज तिला कामासाठी ऑफिसमध्ये जावे लागणार होते. ती सरकारी पोलीस विभागाची एक अधिकारी होती.

“०६-०१-२०५०” मनोजनं, तिच्या नवऱ्यानं उत्तर दिले. तो कंप्युटरवरती गाड्यांचा वेग ताशी ५०० किमी वरून १००० किमीपर्यंत कसा नेता येईल यावर काम करत होता. हे काम पुढच्या चार दिवसात पूर्ण केल्यास त्याला बढती मिळणार होती. आणि मग आठवड्यातून दोनदा ऑफिसला जाण्याऐवजी तो नेहमीप्रमाणेच घरी बसून सगळी कामे करू शकणार होता.

“उद्या मनूच्या शाळेला सुट्टी लागणार आहे. तिला आणायला जावं लागेल”, नेहा म्हणाली. मनू म्हणजे मनाली. मनोज आणि नेहाची मुलगी. ती J.W.E.T. School of Science या शाळेत शिकायची. इतर सर्व मुलांप्रमाणेच ती शाळेत राहायची त्यामुळे तिची आई वडिलांशी फारशी भेट होत नसे.

“हो, मी रोबला सांगून ठेवलंय तसं. तो जाईल तिला आणायला”, मनोज. सगळ्यांच्या घरी असतो तसाच पण रोब हा जरा महागडा रोबोट होता. घरातील सगळी कामे तोच करायचा.

“बर मी निघते,” असे म्हणत नेहा घरातल्या लिफ्टवर चढली. दार बंद झाले आणि अगदी दोनच सेकंदात पुन्हा उघडले. नेहा तिच्या गाडीसमोर उभी होती. तिला पाहून गाडीचा दरवाजा उघडला गेला. गाडीतील यांत्रिक आवाजाने तिचे स्वागत करून कुठे जायचे आहे ते विचारले. नेहाने पत्ता सांगितला आणि गाडी निघाली. ती स्वतःच चालत होती. मिनिटभरातच नेहा ऑफिसला पोहचली. तिचे सिक्युरिटी चेकिंग केल्यानंतर तिला आत सोडले गेले. आज सगळे

कर्मचारी ऑफिस मध्ये आले होते. रोबोट्सबरोबर त्यांचीही धावपळ चालू होती. नेहा सरळ मि. अग्निहोत्रींच्या केबिनमध्ये गेली. फारशी औपचारिकता न पाळता त्यांनी तयार झालेला प्रश्न तिच्यापुढे मांडला.

“आज सकाळी एक भयानक घटना घडली. सकाळी आठच्या सुमारास इन्स्पेक्टर पटवर्धन आपल्या शहरातील एका शाळेत गेले होते. वॉर्डन बाईना प्रत्यक्ष इन्स्पेक्टर शाळेत आलेले पाहून खूप आश्चर्य वाटले. पटवर्धन हातही न मिळवता मुलांच्या खोलीत गेले. त्यांनी वॉर्डन बाईना हजेरीचा टॅब घेऊन येण्यास सांगितले. त्या खोलीबाहेर पडल्या पण तेव्हा त्यांच्या लक्षात आले की इन्स्पेक्टरांनी नेहमीप्रमाणे त्यांचे कार्ड दाखवले नाही. म्हणून त्या परत फिरल्या व थबकल्या. त्यांना खोलीतून एक आवाज आला. तो आपल्याच संस्थेला फोनवरून धमकी देत होता. की त्यांच्या काही मागण्या पूर्ण केल्याशिवाय ते मुलांना सोडणार नाहीत. झालेली गडबड लक्षात आल्याबरोबर वॉर्डन बाई तेथून पळाल्या. पळताना त्यांच्यावर हल्ला झाल्याने त्यांच्या हाताला जखम झाली. त्यांच्यावर उपचार चालू आहेत. त्या काही सेकंदातच आपल्याकडे पोहोचल्या व त्यांनी आपल्याला सावध केले. सूत्रांच्या व रोबोट्सच्या मते ही शत्रुराष्ट्राची एक चाल आहे,” मि. अग्निहोत्री सांगत होते.

“सर, या शाळेचे नाव काय?” शहरात इतकी अतिउच्च सुरक्षा असूनही असे काही घडू शकते असा विचार करणे नेहाला अवघड जात होते.

“J.W.E.T. School of Science” मि. अग्निहोत्री म्हणाले. नेहा सुन्न झाली. काय करावे ते तिला कळेना. ती केबिनबाहेर आली, तिने स्वतःला शांत करून मनोजला मेसेज केला.

सगळा तपशील पुनःपुन्हा ऐकल्यानंतर तिच्या लक्षात आले. दिवाळी जवळ आली होती. ज्या जेष्ठ नागरिकांची मुले परदेशात राहतात त्यांना मुलांशी प्रत्यक्ष संवादाचा अनुभव यावा म्हणून तयार केलेले एक ॲप नुकतेच लॉन्च झाले होते. त्याद्वारे व्यक्ती प्रत्यक्ष आपल्या समोर उभी आहे असा भास होई. कदाचित त्याचाच वापर करून शत्रू आत घुसला असेल म्हणजेच ती व्यक्ती माणूस किंवा रोबो नसणार. ते एक ३डी प्रोजेक्शन असणार म्हणून त्याने वॉर्डन बाईंशी हात मिळवला नसणार. तसे केले असते तर त्याचे बिंग उघडकीस आले असते. तो जरी प्रोजेक्शन असला तरी काही व्यक्ती किंवा रोबोट तिथे असणार हे नक्की कारण त्यांनी वॉर्डन बाईंवर हल्ला केला होता. याचाच अर्थ शाळेत प्रोजेक्शन तर बाहेर माणसे असणार हा सगळा तर्क नेहाने सर्वांपुढे मांडला. त्यावर मि. अग्निहोत्री म्हणाले, “त्यांनी असे का केले असावे?” यावर नेहाचे उत्तर तयारच होते. “कदाचित आपण पकडलो गेलो तर पकडणाऱ्याच्या हाती काहीच लागू नये म्हणून हा प्रयत्न केला असावा. म्हणजेच त्यांच्या मागण्या पूर्ण झाल्यावर अथवा धोका जाणवल्यावर ते बाहेरूनच पळून जातील. परंतु मुलांच्या काळजीने आपण काहीही करणार नाही व आपल्या हाती काहीच लागणार नाही....” “अगदी बरोबर!” या वेळी सगळेच म्हणाले. त्या क्षणी भराभरा निर्णय घेण्यात आले. सीआयडीची एक स्पेशल टीम शाळेबाहेर पाठविण्यात आली. त्यात काही माणसांचाही समावेश होता (कारण मुळात ही टीम रोबोटची होती). तिथे असलेल्या सगळ्या संशयितांना सहज पकडण्यात आले.

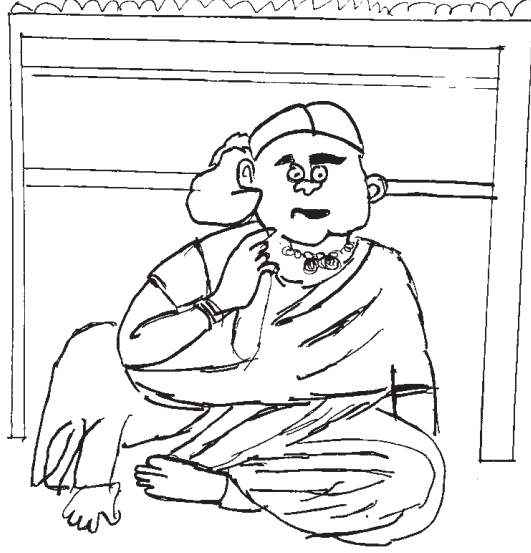
आता फक्त आतील व्यक्ती कोण आहे याचाच शोध घेणे बाकी होते. त्याची जबाबदारी पुन्हा नेहानेच घेतली. तिने मनूला फोन केला. नेमके त्याच क्षणी तिकडे शाळेत मि. पटवर्धन यांच्या

रुपात असलेल्या व्यक्तीने मुलांना पिस्तुल दाखवून मोबाईल बंद करायला सांगितले. मनूच्या हातातच मोबाईल असल्याने तिने तो पटकन उचलला. आईचे बोलणे ऐकल्यावर तिच्या लक्षात आले की तिला शाळेतील परिस्थितीची आधीच कल्पना आहे. नेहाचे म्हणणे तिने शांतपणे एकूण घेतले. मग काय करायचे ते ठरवले. तो माणूस दरवाज्यावर उभा होता. त्याचे पिस्तुल मुलांवर रोखलेले होते. मनू एकदम रडायला लागली. काय झाले असे विचारल्यावर तिने तहान लागल्याचे सांगितले. दाराजवळच्या टेबलावर पाणी प्युरिफायरचे मशीन होते. मनू तिथे गेली. तिने मुद्दामच पेला माणसाच्या पायावर पाडला पण तो त्याच्या पायाला न लागता आरपार गेला व जमिनीवर पडला. मुलांना आपण माणूस नाही आहोत हे कळाले आहे हे लक्षात आल्यावर प्रोजेक्शन गडबडले. पण ते काहीच करू शकत नव्हते. आईने सांगितल्याप्रमाणे मनूने सगळ्यांना शाळेच्या बसमध्ये नेले व नेहाच्या ऑफिसचा पत्ता सांगितला. सगळे सुखरूप ऑफिसमध्ये पोहचलेले पाहून सगळ्यांचा जीव भांड्यात पडला.

पकडलेल्या लोकांच्या चौकशीनंतर प्रोजेक्शनचा व या कारस्थानाचा सूत्रधारही पकडला गेला. खरेतर त्याला मुंबई, वसई हायवे स्वतःच्या ताब्यात घेऊन भारताचे आर्थिक नियोजन विस्कळीत करायचे होते. भारताला महासत्ता पदावरून हलविण्याच्या प्रयत्नांची सुरुवातही करायची होती.

सर्व घटनांचा विचार केल्यावर नेहा व मनू या मायलेकींना भारत सरकारकडून पुरस्कार देण्यात आला. मनोज मात्र अजूनही गाड्यांचा वेग ताशी ५०० किमी वरून १००० किमी वर कसा नेता येईल यावरच काम करतो आहे.

जिऊ निमकर,
इयत्ता १० वी

सुवर्णा आजी

आमच्या वस्तीत कोणाच्या घरी काही कार्यक्रम, सण, समारंभ, असला की तिथे सुवर्णा आजी उपस्थित असणार. कुणाच्या कार्यक्रमाला मोकळ्या हाती जाऊ नये म्हणून त्या काहीतरी घेऊन जाणार. ते ही काय पण नाय! उत्सवाला जुळेल असे देणार. उदा, कोणाच्या घरी गौरी-गणपती बसले की त्या गहू, ज्वारी, बाजरी, यापैकी कोणतेही धान्य नेणार. ते ही मूठभर नाही काय! १-२ पायल्या. आमच्याकडे काही कार्यक्रम असला की त्या २ पायल्या गहू घेऊन येणारच.

मोगराळ्याला कीर्तन असते तेव्हा आम्ही सगळे जातो. काही लोक वर्गणी देतात. त्यात सुवर्णा आजींचा प्रथम क्रमांक. ते ही ५०१ रुपये देणार. नाकाने तरतरीत, तरुण वयाच्या, वस्तीत सर्वांच्या सुख-दुःखात सामील होणाऱ्या या सुवर्णा आजी. त्यांच्या घरी काही कार्यक्रम असला की त्या पूजा झाल्या झाल्या सर्वांच्या घरी पुरेल असे जेवण देणार.

एकदा पकाली मामा आले होते. आम्ही त्यांना बारदाना द्यायचो. सुवर्णा आजींनी त्यांना पाहिले व मला हाक मारली. त्या म्हणाल्या, “हे धर पोतं, पकाली मामांना दे.” मी धावत गेलो व पोते दिले. त्यांनी मला ४० रु. दिले. मी ते घेतले व सुवर्णा आजींना दिले. त्यांनी मला त्या कामाबद्दल १० रुपये दिले. मला खूप भारी वाटले. हा त्यांचा स्वभाव मला खूप आवडतो. केलेल्या कामाबद्दल त्या नेहमी शाबासकी देतात. वस्तीत कोणाला पेरू किंवा चिकू खावासा वाटला की ते पळत सुवर्णा आजीकडे जातात. आजी म्हणतात कच्ची फळे तोडू नका एवढंच बस, तेही गोडीत. त्यांचा जीव सगळ्या वस्तीवर व आमचाही त्यांच्यावर. अशी आजी सर्वांना मिळावी.

महेश हनुमंत भिसे

इयत्ता ६ वी

नातं

नातं म्हणजे काय असतं?
विश्वास व प्रेमानं बांधलेलं
अतूट बंधन असतं

नाती असतात डोळे व स्वप्नांच्या
दरम्यान धाग्यासारखी
धागा कितीही पातळ असला तरीही
दोन्ही बाजूंनी घट्ट धरून ठेवण्यासाठी

नाती असतात काचेच्या नाजूक भांड्यासारखी
अविश्वासाचा तडा गेला की ती भेग
मनांच्या दरम्यान भिंत बनल्यासारखी

नाती असतात अळवाच्या
पानावरच्या दवासारखी
दिसायला सुंदर पण टिकायला
फुलपाखरांच्या जीवनासारखी

नाती असतात गैरसमजाच्या
दुधारी तलवारीसारखी
कशीही प्रेमाने वळवली तरीही
दोन्हीकडून बोचण्यासारखी

नाती असतात शंख आणि गोगलगायीसारखी
बाहेरच्या जगात भीती वाटताच
आत लपून सुरक्षित बसण्यासारखी

नाती असतात प्रत्येकाला प्रत्येकाशी जोडणारी
मनावर पौर्णिमेच्या चांदण्याच्या
अभ्र्यासारखी चढणारी

अनुजा अहिवळे
इयत्ता ९ वी

प्रकाशाच्या वाटेने

हे माझ्याच बाबतीत का घडले?
यात मीच का सापडले?
शरीर, मन सगळेच ढासळले.
कधी वाटायचे उठावे,
अन्यायाचा विरोध करावा
पण दुसऱ्याच क्षणी वाटायचे
काही न करता मार्ग निघावा.
लोक काय म्हणतील विचार करवेना
ही धरणी आई मला पोटात का घेईना?
कधी वाटते इथून पळून जावे
दूर कुठेतरी जाऊन एकटेच रहावे.
कधी वाटले, कोणालातरी सगळे सांगावे
कोणाच्यातरी कुशीत जाऊन खूप रडावे.
पण मनात एकदा ठाम केले
की आता झाले ते झाले.
त्यात माझा नव्हता किंचितसाही गुन्हा
का मी त्या घटनेचा विचार करू पुन्हा पुन्हा?
आता मी मुळीच खचणार नाही
कारण बोलावतायत मला दिशा दाही.
नाही मी शोषित, नाही मी पीडित
प्रकाशाच्या वाटेने जाईन स्वतःला शोधीत.

रेणुका सस्ते
इयत्ता ७ वी

डेरवणचा पाऊस

योगासनाच्या परीक्षेसाठी डेरवणला चाललो होतो. जाताना पाऊस होता. कुंभार्लीं घाटात खूप हिरवाई होती. खूप सुंदर अशी अनेक फुले होती. घाटात माकडांची छोटी छोटी पिंळे होती व धुकेही होते. ते धुके डोंगराला अगदी लपेटून घेत होते. दरीकडे पाहिल्यावर हिरवाईची चादर पसरली आहे असे वाटत होते. आम्ही आमचे भान विसरून ते पाहत होतो.

डेरवणला पोहचल्यावर अचानक जोराचा पाऊस सुरू झाला. आम्ही गाडीतून उतरून स्टेडियममध्ये बसायला गेलो. स्टेडियम उघडे असल्याने जबरदस्त पडणारा पाऊस पाहता येत होता. मी एवढा मोठा, जबरदस्त पाऊस कधीच पाहिला नव्हता. अचानक विजा कडकडू लागल्या. खूप लांबलचक विजेचा प्रकाश दिसत होता. ढगांचा गडगडाट सुरू होताच. घरामध्ये विजेच्या आवाजाने घाबरणारा मी आज उघड्या डोळ्यांनी हे सगळे पाहत होतो. तासभर पाऊस पडत होता. जसा आला तसाच तो पाऊस वेगाने थांबला.

आम्ही तिथे दोन दिवस राहिलो. तिथे शेजारीच एक ओढा वाहत होता. खळाळत वाहणारे पाणी, त्याचा आवाज हे अनुभव माझ्यासाठी नवीनच होते. परतीच्या वाटेवर घाटातून जाताना असंख्य धबधबे पाहिले. आम्हाला वाटायचे की पावसात भिजावे, गवतात खेळावे आणि धबधब्यांची मजा घ्यावी पण दरड कोसळण्याची भीती होती म्हणून आम्ही कुठेच न थांबता तसेच पुढे गेलो. पावसाळ्यातील अवर्णनीय कोकण डोळ्यात साठवत होतो.

अचानक पाण्याचा प्रचंड आवाज ऐकू येऊ लागला. इकडे तिकडे पाहिले तर शेजारून दुथडी भरून वाहणारी केरा नदी दृष्टीस पडली. नदीचे ते रौद्र रूप पाहून मी घाबरून गेलो. आता पाऊस उघडला होता. निसर्गाच्या जवळ जाणे म्हणजे काय हे मी या प्रवासातून शिकलो.

ईशान खांडेकर

इयत्ता ७ वी

स्वयंपाकघरातील अनुभव

रोजच्यापेक्षा आज आईची जरा जास्तच धावपळ चालली होती. मी तिला मदत करायच्या उद्देशानं “तुला काही मदत करू का?” असं विचारलं तेव्हा आईनं मला भेंडी चिरायला सांगितली. मग मी पण भेंडी चिरायला घेतली. पण तेवढ्यात आईला बाबांचा फोन आला. बाबांचं काहीतरी काम करण्यासाठी आईला घराबाहेर जावं लागणार होतं. आता घरात मी आणि माझी लहान बहीण दोघांच होतो. मी माझं भेंडी चिरायचं काम पूर्ण केलं. पण आईला घरी यायला थोडा वेळ लागणार होता. तेव्हा आता चिरलेल्या भेंडीचं काय करायचं? चिरलेली भेंडी खराब झाली तर? असा प्रश्न मला पडला. तेव्हा मला आठवलं की आई मटकी पाण्यात ठेवते म्हणून मग मी एका भांड्यात पाणी घेतलं व त्यात ती चिरलेली भेंडी ठेवली, आणि लहान बहिणीसोबत बिनकाळजी टी.व्ही. बघत बसलो.

थोड्या वेळानं आई आली. तिनं मला विचारलं की भेंडी चिरली का? मी हो म्हणालो व माझं पुढचं वाक्य ऐकून तिनं मला ओरडायला सुरुवात केली. ते वाक्य होतं, “मी चिरलेली भेंडी पाण्यात ठेवली आहे.” मग ती माझ्यावर ओरडतच स्वयंपाक घरात गेली आणि त्या भांड्यात ठेवलेल्या भेंडीच्या चिकट रसाने तयार झालेला भेंडीचा बॉल बाहेर काढला व शिक्षा म्हणून मला तो बॉल घराच्या बाहेर असलेल्या कचराकुंडीत टाकायला सांगितला. हा माझा स्वयंपाकघरातला अविस्मरणीय अनुभव होता.

पार्थ ननवरे
इयत्ता ७ वी

छुट्टियों का झूला

छुट्टियाँ शुरू होकर कई दिन हो चुके थे। कुछ दिन काम में तो कुछ आराम में बीत गए। दोपहर के वक्त उस गर्मी में क्या करती? बेचारी अकेली बाहर धूप में खेलने तो नहीं जा सकती थी। परेशान कर रखा था इस गर्मी ने!

तभी मुझे एक तरकीब सूझी। क्यों ना बाल्कनी में एक झूला बाँधा जाए? घर का हर कौना छान मारा तभी जाकर मुझे एक पुराना बेडशीट मिल गया। उसका झूला मैंने बाल्कनी में बाँध दिया। माँ की डाँट खानी पड़ी लेकिन मैंने उस तरफ ज्यादा ध्यान नहीं दिया।

वह झूला इतना बड़ा था कि मैं उसमें लेट सकती थी। मुझे झूले में इतना मजा आने लगा कि

मैं उसीमें लेटती थी, खाना खाती थी, खेलती थी, पुस्तक पढ़ती थी। वह झूला मेरा इतना अच्छा दोस्त बन गया कि मैं कभी कभी उससे बातें भी करती थी। उसमें किसीको भी बैठने नहीं देती। एक-दो बार तो मैं उसमें से जोर से गिर भी गई। लेकिन मैंने दोस्ती नहीं तोड़ी।

मेरा झूला मेरा घर बन गया। वहाँ से बाहर निकलने का मन ही नहीं होता था। उसमें वक्त कैसे बीतता पता ही नहीं चलता। इस छुट्टियों के झूले से मेरी कई यादें जुड़ी हैं। उन्हें मैं कभी नहीं भूल सकती।

श्रीया पाटील
कक्षा सातवी

चक्रमपूरचा भूतबंगला

ही गोष्ट आहे चक्रमपूरमधील पाच मित्रांची- पंकज, राजू, भावेश, अजित व भूषण. या सर्वांना मोहिमा आखायला व त्या फत्ते करायला फार आवडे. म्हणून त्यांनी त्यांची 'फेमस फाईव्ह' नामक संघटना स्थापन केली होती. त्यांत सर्वात मोठा व कर्तव्यदक्ष होता तो म्हणजे अजित. तो संघनायक होता. त्याच्याजवळील सर्व गुण पाहून सर्वानुमते तो संघनायक झाला होता. तसे इतरांकडेही काही गुण होते. उदा. पंकजला नकाशावाचन उत्तम जमे. भूषण तर्कबाज होता. राजू बळकट होता तर भावेश कोडी सोडवण्यात पटाईत होता.

गावकरी त्यांच्या या संघटनेवर खूष असत. ते त्यांना नेहमीच मदत करण्याची संधी शोधत. कारण ही मुले चांगले व गावाच्या हिताचेच काम करत आहेत हे त्यांना ठाऊक होते

चक्रमपूरमध्ये एक खूप वर्षे जुना व पडीक वाडा होता. त्या वाड्यासमोर अजस्र असे एक पिंपळाचे झाड होते. जो माणूस त्या वाड्याच्या आसपास जायचा तो परत यायचा नाही. त्यामुळे सर्व गावकरी त्या वाड्याला भूतबंगला असेच म्हणत व तेथे जाणे कटाक्षाने टाळत.

एके दिवशी राजू, पंकज व अजित बोलत असताना त्या वाड्याचा विषय निघाला. तेव्हा राजू जोशाने मांडी थोपटत म्हणाला, "मी नाही घाबरत भुतांना! त्यांना तर माझी एकच बुक्की बास होईल." पंकज म्हणाला, "माझा भुतांवर विश्वासच नाही." तेव्हा अजित म्हणाला, "अरे वा! छानच की! मग ठरलं तर! आपली पुढील मोहीम- भूतबंगला!" त्या दिवशी संध्याकाळी ठीक सात

वाजता मोहिमेच्या आखणीसाठी अड्ड्यावर भेटायचे ठरले.

संध्याकाळी अड्ड्यावर एक एक जण जमू लागले. राजू येताना भावेश आणि भूषणला घेऊन आला. सर्व जमल्यावर अजित उठला व मध्यभागी उभा राहून बोलू लागला, "आपल्याला सर्वांनाच माहीत आहे की आपल्या गावात एक वाडा आहे त्या वाड्यात..." त्याचे बोलणे मध्येच तोडत भावेश म्हणाला "...आपल्याला मोहिमेला जायचे आहे!" अजितने त्याच्याकडे एक कटाक्ष टाकला. भावेशने जीभ चावली. भूषणने विचारले, "कधी जायचे आहे?" तेव्हा अजित म्हणाला, "आज शुक्रवार आहे. रविवारी आपण सर्व जाऊया. रविवारी रात्री १० वाजता सर्वांनी इथेच जमूया. इथूनच आपण एकत्र वाड्याकडे जाऊ." सर्वांनी होकार दिला व ते सर्व आपापल्या घरी गेले.

ते दोन दिवस सर्वांना दोन आठवड्यांप्रमाणेच वाटले. शेवटी एकदाचा मोहिमेचा दिवस उजाडला. घरच्या लोकांना कल्पना होतीच. सर्वांनी सकाळपासूनच तयारी सुरू केली होती. रात्री ठीक १० वाजता सगळे अड्ड्यावर जमले. सर्वजण जमल्यावर असे लक्षात आले की प्रत्येकाकडे स्वतंत्र सामानाची पिशवी होती. पण त्या सर्व पिशव्या नेणे शक्य नव्हते. म्हणून मग सर्वांच्या पिशव्यांमधून महत्वाचे साहित्य एकाच पिशवीत भरले. उदा. परस्परांच्या सतत संपर्कासाठी प्रत्येकी एकेक मोबाईल, लहान-मोठ्या दोऱ्या, विजेच्या, चाकू, प्रथमोपचार पेटी, पाण्याच्या बॉटल्स इ. ही पिशवी भूषणने घेतली.

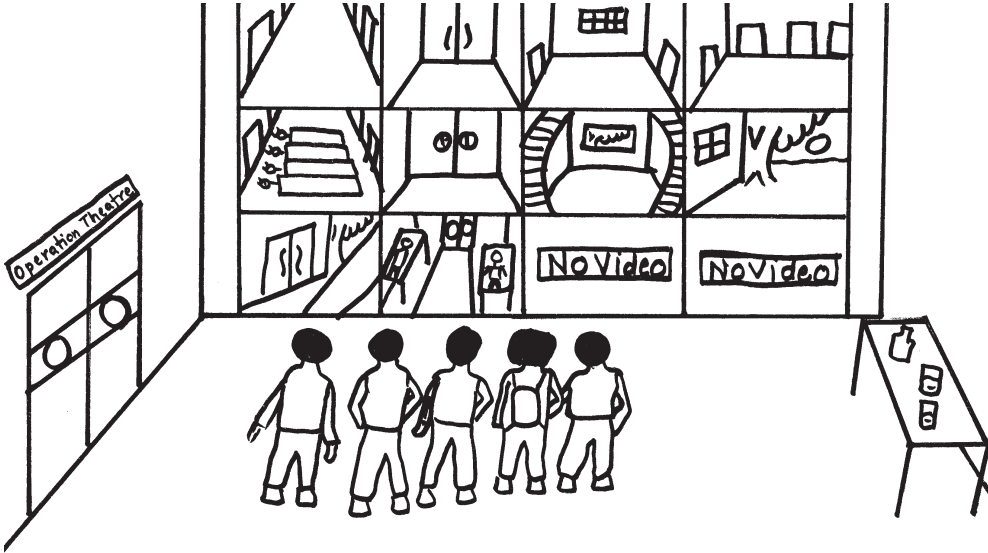
निघण्याआधी अजितने नेहमीप्रमाणे सरपंच

काकांना त्यांच्या मोहिमेबद्दल पूर्वकल्पना व सविस्तर माहिती दिली होती व असेही सांगितले होते की आम्ही जर दोन तासांत तुमच्याशी संपर्क साधू शकलो नाही किंवा परत आलो नाही तर तुम्ही त्वरित पोलीसकाकांना त्यांच्या सहकाऱ्यांसोबत वाड्यावर छापा घालण्यास सांगा.

सर्व तयारी झाल्यावर आपले फेमस ५ वाड्याच्या दिशेने निघाले. ते मुख्य दरवाज्यापाशी आले तेव्हा तो दरवाजा मोठा आवाज करत आपोआप उघडला. त्यामुळे अत्यंत सावधगिरी बाळगत ते बंगल्यात हळूहळू पुढे सरकू लागले. सर्वजण आत प्रवेश करतात न करतात तोच बंगल्याचा दरवाजा धाडकन बंद झाला आणि चाणाक्ष अजितच्या तात्काळ लक्षात आले की आपण सापळ्यात अडकलो आहोत. पण अनुभवी अजित अजिबात डगमगला किंवा विचलित झाला नाही, उलट आता अधिकच सावध होत अजितच्या सूचना चालू झाल्या. “एकत्र रहा रे, पायाखाली नीट

बघा, कोणीही धावपळ करू नका, इथे ठिकठिकाणी सापळे असण्याची शक्यता आहे...” त्याच्या या सूचना संपण्याच्या आतच आडदांड आणि धसमुसळ्या राजूचा पाय बेसावधपणामुळे एका आडव्या बांधलेल्या दोरीला अडकला व ती दोरी तत्काळ तुटून एक मोठ्ठा मानवी हाडांचा सांगाडा त्यांच्या दिशेने झेपावला. तसे लगेचच राजू पुढे आला व त्या सांगाड्याला एका ठोश्यात खिळखिळा केला. आता मात्र प्रत्येक पाऊल सावधगिरीने टाकत सर्वजण पुढे सरकू लागले. पुढे गेल्यावर त्यांना एक दार दिसले. त्यावर लिहिले होते-

घरे आहेत पण माणसे नाहीत. ABCD
रस्ते आहेत पण गाड्या नाहीत. EFGH
समुद्र आहेत पण पाणी नाही. IJKL
वाळवंटे आहेत पण रेती नाही. MNOP
जंगले आहेत पण झाडे नाहीत. QRST
ओळखा बरे मी कोण? UVWXYZ
दारावर पासकोड? सर्वांच्या त्वरित लक्षात

आले की या खोलीतच त्यांचे लक्ष्य आहे. आता सर्वांची आशा भावेश्वर होती. भावेश पुढे सरसावला व त्याने एकदा ते कोडे वाचले आणि तो एकदम उद्गारला, “अरे हे किती सोपं आहे! याचे उत्तर आहे ‘नकाशा’!” मग लगेचच त्याने MAP हा शब्द टाईप केला. तसे हळू हळू तो दरवाजा उघडला. आत मंद प्रकाश होता. औषधांचा वास येत होता. समोरील भिंतीवर एक मोठा पडदा लावला होता. त्यावर वाड्यातील सर्व खोल्या, पॅसेजेस व वाड्यासमोरील रस्ता दिसत होता. परंतु सुदैवाने ते सीसीटीव्ही फुटेज कुणी पाहात नव्हते. त्या मंद उजेडाला डोळे सरावल्यानंतर राजूचे लक्ष तिथे गाढ झोपलेल्या चार व्यक्तींकडे गेले.

सर्वांनी त्या खोलीचे निरीक्षण चालू केले. एका टेबलवर मोठा नकाशा लावला होता. पंकजला नकाशा पाहताच लक्षात आले की तो हॉस्पिटलचा नकाशा आहे. नकाशा पाहून त्याने त्या मुख्य खोलीला असणारे आणखी तीन दरवाजे शोधले. एक दरवाजा ऑपरेशन थिएटरचा होता, दुसरा शवागाराचा तर तिसरा शीतगृहाचा. शवागाराचे दार उघडताच एक असह्य वास पसरला. मुलांनी पाहिले की तेथील काही शवांचे डोळे काढले होते तर काहींच्या किडनी काढल्या होत्या. हे सर्व अवयव शीतगृहात ठेवले होते. यावरून त्यांना समजले की इथे मानवी अवयवांची तस्करी चालते.

विषयाचे गांभीर्य लक्षात घेऊन त्यांनी लगेचच पोलिसांना फोन केला व तस्करांची झोपमोड होणार नाही एवढ्या आवाजात पोलिसांना सर्व माहिती दिली. तेवढ्यात भूषणचे लक्ष एका कोपऱ्यात ठेवलेल्या शस्त्रांकडे गेले. त्याने लगेचच ती शस्त्रे ऑपरेशन थिएटरमध्ये ठेवली व तर्कशुद्ध

विचार करून पिशवीमध्ये आणलेले कुलूप दरवाज्याला लावले. पोलीस येईपर्यंत मुलांनी नकाशा पाहून संपूर्ण वाड्यातील दिवे लावले. पोलीस येताच त्यांनी तस्करांना अटक केली. जाता-जाता पोलिसांनी सर्व मुलांचे सामान त्यांच्या अड्ड्यावरून उचलले व मुलांना घरी सोडले. सगळे घरी पोचले तेव्हा रात्रीचे दीड वाजले होते.

दुसऱ्याच दिवसापासून पोलिसांनी वाड्याची तपासणी करणे व तस्करांबद्दल माहिती मिळवणे सुरू केले. त्यावरून त्यांना समजले की हे तस्कर पूर्वी गावच्याच दवाखान्यात डॉक्टर होते. एकदा ते दोन माणसांवर काहीतरी प्रयोग करत होते परंतु तो प्रयोग अयशस्वी झाल्याने ती दोन्ही माणसे दगावली म्हणून गावकऱ्यांनी त्यांना गावातून हाकलून दिले होते. या गोष्टीचा सूड उगवण्यासाठी ते वाड्याजवळून जाणाऱ्या माणसांना पकडत व त्यांच्या अवयवांची तस्करी चोरमार्गाने करून पैसे मिळवत. अवयव काढून झाल्यावर ते त्या माणसांना वाड्यामागील अंगणात पुरत.

अशा या भयंकर तस्करांना पकडून दिल्याबद्दल चक्रमपूरमधील या पाच वीरांचा यथोचित सत्कार करण्यात आलाच. त्यांचे जिल्हास्तरीय व राज्यस्तरीय सत्कारही झाले. पुढे या मुलांच्या मागणीवरून चक्रमपूरचे नाव बदलून वीरपूर ठेवण्यात आले.

‘फेमस फाइव्ह’ ही संघटना आजही कार्यरत आहे व अशाच एका साहसाच्या शोधात आहे. त्यांना ते शोधून देण्यास तुम्ही कराल ना मदत?

ओमकार राऊत

इयत्ता ९ वी

Chikoo Turtle

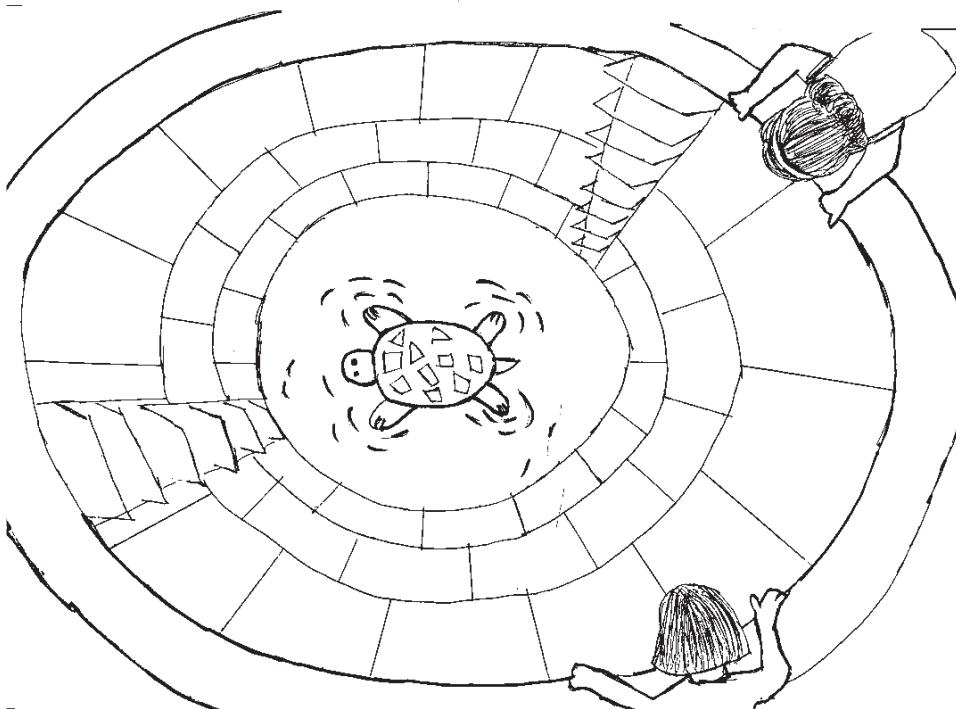
In my home we don't have pet animals. We never thought of having pets. But in our society well there was a turtle. He had dark gray spots on his skin and his shell was dark green. Whenever we went to parking area, I peeped in the well and called "Chikoo, Chikoo" two times. He came up immediately and waved his hands. I thought he was smiling and saying "Pick me up! I want to play with you!" I gave him biscuits daily before going to the school.

Chikoo was our neighbor's turtle. They had got him from the sea. When they got Chikoo, he was too tiny. Our neighbors loved Chikoo. We all took care of him.

One day as usual I was going to school. I was late. So I took a biscuit in my hand and ran to the well. I called "Chikoo, Chikoo" but he didn't come up. I was late so I threw a biscuit in the well and went to school. When I came back from school, mother told me that Chikoo was dead. I started to cry. I miss my Chikoo.

Saie Kumthekar

7th

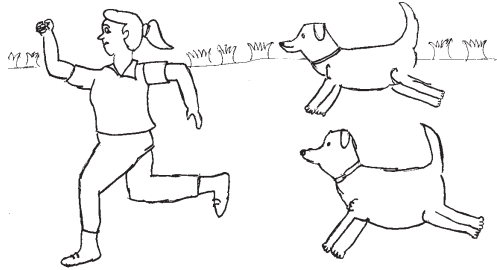

Tom and Jerry

We have two dogs. First dog's name is Tom and second dog's name is Jerry. I had gone to Pune in Diwali holiday. When I came back after 10 days, I saw two puppies in the yard. I asked my mother, "Mummy, are these puppies ours?" Mother said "Yes they are ours. Abhi dada has brought them." I was so happy!

On 8 November 2016 I went to school. Manishatai said, Those who want to give yoga exam, come for practice tomorrow morning at 7.30 am. Shreenesha said, "Shreya, I will come to your home tomorrow. Then you and I will go together to school." I said okay.

Shreenesha came at 7 o'clock. She came inside the gate. Tom and Jerry went running towards her. Shreenesha looked back. She saw two little puppies running towards her. She started

running round and round around our landlord's house shouting, "Shreya, help me, Shreya, help!" Then I came out of my house and said to Shreenesha, "Shreenesha, go near the gate. Go out and close the gate." She went near the gate but turned back and barged into my house. She said, "Shreya, please catch those puppies. I don't like dogs." Then I caught Tom and Jerry. Shreenesha went to school. From that day she never comes inside the gate. She calls me from outside.

Shreya Devkar
7th

Chimi

I had a kitten. Her name was Chimi. She was very talented. She jumped on the bed and cupboards and played with string, and handkerchief. At night she slept with me. In the morning she went for a walk, then came back and ate breakfast. Her breakfast was milk and biscuits. Then she slept in the bed and purred.

One morning she was jumping on the bed. Suddenly she fell down and her leg twisted. Mom put turmeric powder on her leg. After two days she became normal. She slept on my chest. My father did not like that. So he gave Chimi to his friend. I miss Chimi.

Vishakha Kamble
7th

Bad Mani

The name of my cat is Mani. She is a very bad. I don't like her. She eats mice, chameleons and lizards. She jumps on my bed. I don't like that. I don't like her habit of bringing dead animals in the house. Mani is not good looking. I wish I had a horse and not this silly cat. If I have a horse I will give him a lot of food.

Ishwari Khalate
7th

My Tiger

My dog's name is Tiger. He runs fast and chases the cat. The cat climbs on the tree and tiger barks bhobho! I tell Tiger to come home and the cat also goes to her home.

One day Tiger and I were playing football. Suddenly Tiger saw a bird on a tree. He tried to climb on the tree but could not. He stopped there for some time and then came back. I laughed at him. I love My Tiger.

Digvijay Thorat
7th

Why I don't like dogs anymore

My mother and I liked dogs. One day my mother and I went to the market. We bought vegetables, On the way back we saw a puppy. He was very small. I went towards him. I touched him and gave him a biscuit. Suddenly I saw my father and I ran towards him. The puppy chased me, bit my leg and tore my frock. I started crying, "Dad, he tore my favourite frock. Useless puppy!" Since then I and my mother don't like dogs and puppies.

Saniya Kakade
7th

Puppies

It was rainy season. We went to the market with our puppies. We like to buy vegetables. We were busy in talking with the vegetable seller. Our puppies were playing near the stall. We finished buying vegetables and started going home. We thought that our pets will follow us.

There were many puddles. Suddenly Ishwari slipped into a puddle. I tried to catch her but I also slipped. Our clothes were all dirty. We rushed to my home for changing the dresses. Ishwari wore my dress. It was very loose for Ishwari. She was looking funny. We were laughing.

Suddenly we remembered our pets. We realized that the pets didn't follow us. Again we went to the market searching for them. After a long time we found that our pets were playing in puddles. They were covered with mud and they were looking very dirty. We laughed. All the people were looking at us. But we were happy because we had found our puppies.

Ishwari Phadtare
Sharayu Mane
5th

Rain

Rain is raining
Water is pouring
Fully filling the puddles
Grass taking rainy cuddles
Pitter patter rain drops
Green trees, green crops
Children playing in the rain
People going in the train
Children dancing, singing songs
Parents saying, "It is wrong!"

Prachiti Doshi,
Anjali Raut
5th

The Lemon Tree

Once upon a time we had a lemon tree near our compound wall. One day there was a big rainstorm. In that rain our lemon tree fell down. Then my family and I decided to try and save our lemon tree. We made it stand again and tied it to the compound grill with a rope.

The lemon tree lived. But that happiness was just for a few days. Because after some days a strange thing happened. A kite was stuck in the electric wire. Its manja came down to the Ganeshwel growing on our lemon tree.

Day by day the lemon tree started to dry. The leaves on the tree also dried. We lost our lemon tree forever.

Ruchita Satpute
4th

Time Travel

In Diwali vacation, we went to Imagica. It was a big and fantastic place! At Imagica there were many types of games, roller coasters, 3D cartoon movies, water games and artificial islands.

My family members were watching a big roller coaster machine and there was a big rush. So I went to see another machine. It had two doors and I saw a hole which was rotating. I touched the hole. It pulled me inside. I began to whirl in the hole. I shouted and shouted and then stopped. I was at an unknown place. I was in a room. I saw a man. I asked the man, "Who are you? Where am I?" The man said, "I am Wilhelm Conrad Roentgen. You are in Lennep, Prussia. Who are you? Where are you from?" "I am Bhavesh Shinde. I am from India. What are you doing?" I asked him. "I am making cathode-ray- tube," said Wilhelm. I Said, "Wow! I am meeting the great scientist Wilhelm Rontgen !" At that time I asked him a question, "Which year is now?" This is 1895 AD," he said. Then a light flashed. He saw a key which was under the non-transparent paper. I saw Wilhelm was watching the paper with amazement. In this way I saw how he invented the x-ray.

After 5 minutes I was at one more unknown place. I saw a hotel. I saw a chef. I asked him, "Who are you?" He said, "I am George Crum. But who are you?" "I'm Bhavesh Shinde. I am from India," I said. At that time a customer came in George's hotel. He said, "Please give me potato chips." George also gave me some chips to eat. They were very thin and crispy. Then I realized that I was with the inventor of potato chips! I couldn't believe my eyes. I had seen two inventions and inventors. I was very happy. After 2 minutes I was at Imagica again. My mother came and asked me, "Where had you gone?" I only smiled.

Bhavesh Shinde, 5th

There was a Cock

There was a cock
He shouted cock cock cock!

Once he was eating a caterpillar
Yuck! Its taste was bitter

A man was coming
The cock was running

The man caught the rooster
The rooster bit his finger

The man got mad at the cock
He ate him at 1 o' clock.

Siddhesh Otari, 8th

I Can't make a Poem!

I am going to make a poem
Should I write about a hen?

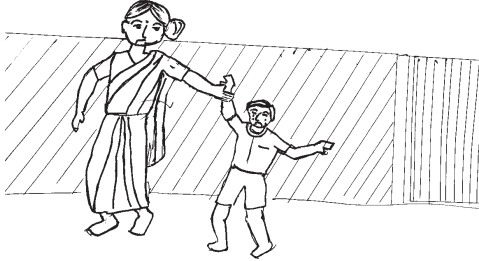
Some people cannot make a poem
Well.. I think I am one of them

I can't make a rhyme
Even if there is plenty of time

For some people writing poem is a hobby
I'll stop now as my mom is frying bobby

Abhay Jadhav, 8th

The Worst Day of My Life

My worst day was my first day of school. I was 3 years old. I did not want to go to school. I was crying and running around. My mother and father caught me and put me on the bike. We came to the school. There Smitatai dragged me inside the class and closed the door. I didn't know the names of children and teachers. I was confused.

Then we played and went for a walk. But still I didn't like that day.

Abhay Jadhav, 8th

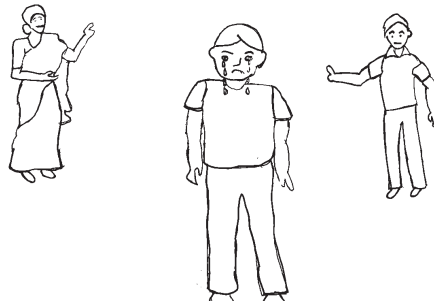
One day my mother told me to bring some sugar from the shop and she gave me 100 rupees. I bought 1 kilo sugar from the shop. When I was coming back I lost the remaining money somewhere on the road. I started to look for it, but didn't find it anywhere. I knew that if I told my mother she will get very angry. So I lied to her that the shopkeeper will give the money later. But she caught my lie and got angry.

At night she didn't give me dinner. But my father said to her, "Please don't be angry on her. Give her food." So my mother gave me dinner. But it was the worst day of my life.

Akanksha Raut, 8th

One bright morning my uncle was going to the village in tempo. I insisted that he takes me to the village with him. That time I was in the first standard. I sat in the back side of the tempo. On the way I thought that the tempo had stopped. So I jumped down. But the tempo hadn't stopped. Its tyre went over my left leg. My uncle took me home. My mother was crying loudly. My father took me to the hospital. My leg was fractured. After one month I felt better. It was a terrible accident. That was truly the worst day of my life.

Sohel Shaikh, 8th

One morning I went to play cricket. I had a lot of homework that day. I returned late. Mother shouted on me. My homework wasn't complete so in the school tai scolded me. After I returned home I went to play cricket in the godown with my brother. I hit the ball and it hit the glass window. The glass broke. So my father beat me up. What a day!

Soham Doshi, 8th

आज

अजूनही आठवतो मला
कर्निबा शाळेचा पहिला दिवस,
तितकेच खास आहेत
आज ३२ वर्षांनंतरचे दिवस.
खूप नव्या नव्या गोष्टींनी भारावलेले
नवेपण शोधण्यासाठी आसुसलेले.
याच शाळेने शिकवले पर्यावरणावर प्रेम करायला
अन् पर्यावरण जगायला.
मावशी मंजूताईसारख्या दिग्गजांकडून मिळालेले विचार
त्यातूनच मिळाला माझ्या आयुष्याला आकार.
त्याच विचारातून आलेले भारावलेपण
शाळेशी नाळ ठेवेल शेवटपर्यंत जोडून.
खाऊ, गॅदरिंग, सहली, वार्षिक प्रकल्प
या सर्वांचे वेगळपण
जपतात इथे प्रत्येकजण.
जुळलेले मैत्रीचे बंध अन् शाळेचे प्रेमळ पाश
आयुष्यभर लक्षात राहतील खास.
मुलांकडून अनुभवलेला चैतन्याचा झरा,
आयुष्यातल्या सुखदुःखाच्या झुल्यावर झुलताना
मनाला उभारी देणारा
मन पुन्हा प्रफुल्लित करणारा.
शाळेनेच शिकवले,
वयाचे बंधन झुगारून तंत्रज्ञानाशी मैत्री करणे
जगाशी जोडले राहाणे
अन् प्रत्येकाकडूनच काहीना काही शिकणे.
पाहिले मी टप्प्याटप्प्यावर बदललेले शाळेचे रूप
नवेपणा अन् बदलाचे वारे सांगणारे
तरीही मैलाचा दगड होऊन
आठवणींना जपून ठेवणारे.
इतक्या वर्षांची शाळेबद्दलची आत्मियता
अन् गुंतलेले पाश सोडून जाणे
फार फार अवघड जातेय
मन अतिशय गलबललेय, हेलावलेय.

आज निवृत्तीच्या शेवटच्या टप्प्यावर असताना
गुंतलेली नाळ तोडताना
अश्रूंचा महापूर दाटलेला
पण तितकाच भरलाय समाधानाचा पेला.
खूप मोठी ज्ञानाची, अनुभवाची शिदोरी
घेऊन जात असतानाही
खूप मोठी वेगळीच पोकळी निर्माण होईल
पण येणारा काळ पुढचा मार्ग नक्की दाखवील.
काळाचा नियम आहे
नवागतांना संधी देणे
अन् जुन्यांनी अलगद बाजूला होणे.
धन्यवाद ह्या मुलांना, पालकांना
शाळेतला माझा प्रत्येक क्षण आनंदी केला
अन् धन्यवाद कर्निबा परिवाराला
माझ्यावर विश्वास ठेवून मला शाळेचा
एक अविभाज्य भाग बनवला.

अनिता कुलकर्णी
मुख्याध्यापिका

नातं माझं आणि मुलांचं

मी आणि माझी मुलं
नातं काही वेगळंच होतं ते
कधी नाही विसरायचं
नातं घट्ट मैत्रीचं
स्नेहाचं अन् प्रेमाचं
नेहमीच जपून ठेवायचं
कधीच नाही तुटायचं
साथ दिली अखंड तुम्ही
क्षण दिले असंख्य तुम्ही
नातं टिकवून ठेवायचं
कधीच नाही हरवायचं...

संगीता निकम

वर्गशिक्षिका, इयत्ता ८ वी

संगीताताई त्यांच्या
आठवीच्या वर्गासोबत

अनिताताई व ६ वीचे विद्यार्थी:
विंचुर्णीची सायकल सफर

शिवणकामातून उरलेल्या
कापडाच्या तुकड्यांपासून
बनवलेले बस्कर

नूतन सूर्यवंशी,
रुचिता सातपुते,
संस्कृती ननवरे,
इ. ४ थी

